

• אום אל קוטוף

• אלוני יצחק

• אל עריאן

• ברקאי

• גן השומרון

• גן שמואל

• כפר גליקסון

• כפר פינס

• להבות חביבה

• מאור

• מגל

• מי עמי

• מייסר

• מצפה אילן

• מצר

• מענית

• משמרות

• עין עירון

• עין שמר

• קציר

• רגבים

• שדה יצחק

• שער מנשה

• תלמי אלעזר

מועצה אזורית מנשה

מבקר המועצה

דו"ח ביקורת בנושא:

אי העסקת עברייני מין

דצמבר 2016

לא יפרסם אדם דו"ח מן האמורים בסעיף זה או חלק ממנו או תוכנו לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ואולם רשאים המבקר או ראש המועצה באישור הוועדה, להתיר פרסום כאמור" (צו המועצות המקומיות (א) תשי"א-1950, סעיף 145' (ו))

תוכן העניינים

נושא	עמוד
מבוא	3
מטרת הביקורת	3
היקף וגבולות ביקורת	3
ממצאי הביקורת	4
נוהל עבודה	5
קליטת מועמדים למשרות הוראה	5
עובדי קבלן	6
מאבטחי מוסדות חינוך	6
מאבטחי טיולים	7
נהגי הסעות	7
סיכום	8

1. מבוא

במסגרת תכנית העבודה לשנת 2016, נערכה ביקורת בנושא אי העסקת עברייני מין. הביקורת נערכה במהלך שנת 2016.

2. מטרות הביקורת

במסגרת הביקורת נבחנו תהליכי העבודה הקשורים להתנהלות וועדת המכרזים במועצה תוך

מתן דגש לנושאים הבאים :

- עמידה בדרישות החוק.
- נהלי עבודה.

3. היקף וגבולות הביקורת

הביקורת כללה שימוש בשיטות הביקורת כדלהלן :

- סקירת תהליכי העבודה.
- סקירת קבצים ומסמכים.
- סקירת הוראות החוק והנחיות שונות.
- שיחות וברורים עם בעלי תפקידים במועצה.
- בחינת קיומם והלימותם של אמצעי הבקרה הפיקוח והדיווח.

הביקורת התמקדה במוסדות החינוך במופעלים על ידי המועצה.

ממצאי הביקורת

א. כללי

1. החוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים, תשס"א-2001 קובע בסעיף 2 (א) כי "מעסיק לא יקבל לעבודה במוסד ולא יעסיק בעבודה במוסד, בגיר שהורשע בעבירת מין שאותה ביצע בהיותו בגיר". סעיף 3 (א) לחוק קובע כי "מעסיק לא יקבל בגיר לעבודה במוסד בטרם קיבל אישור ממשטרת ישראל כי אין מניעה להעסקתו לפי חוק זה".
2. הגדרת "מוסד" בגוף החוק הינה "בית ספר שלומדים בו קטינים, מוסד חינוכי שוהים בו קטינים, מעונות לקטינים, מעונות יום ומשפחתונים לקטינים, מרכזי תרבות נוער וספורט, מכוני כושר ומועדוני ספורט שבהם מתאמנים בין השאר קטינים, גן ילדים, גן חיות, גן שעשועים, תנועת נוער, עסק שבין עיסוקיו הסעת קטינים, עסק העוסק בין השאר בארגון טיולים לקטינים או באבטחת קטינים, בריכת שחיה הפתוחה גם לקטינים, קייטנה, פנימיה או מועדון שבהם שוהים קטינים, מרפאות ובתי חולים לילדים, מחלקות ילדים בבתי חולים".
3. החוק קובע אף כי בגיר שהורשע כאמור בחוק, לא יועסק במוסד בין בתמורה ובין בהתנדבות, לרבות במתן שירותים, המאפשרת למבצעה, במסגרת עבודתו, להיות בקשר קבוע או סדיר עם קטינים, עם אנשים עם מוגבלות שכלית או התפתחותית או עם חסרי ישע.
4. נוהל ביטחון ובטיחות במוסדות חינוך המפורסם במסגרת חוזר מנכ"ל משרד החינוך, קובע כי כל מנהל מוסד חינוכי או בעלים על מוסד חינוכי, או מי מטעמו, המעסיק אדם באמצעות קבלן או בכל דרך אחרת, באופן קבוע או סדיר או זמני, נדרש לוודא כי יש לאותו אדם האישור המתאים ממשטרת ישראל על העדר הרשעה/הרשעות בגין עברות מין.
5. כמו כן, נקבע בנוהל כי חל איסור מוחלט להעסיק אדם או לשבצו לתפקיד כלשהו במוסד חינוכי בטרם התקבל אישור ממשטרת ישראל וכי "העסקת אדם באופן קבוע או סדיר או זמני, באופן ישיר או עקיף, ללא האישור היא עברה פלילית אשר העובר אותה יישא באחריות אישית".
6. בהתאם לנוהל, בעלי תפקידים המועסקים במוסד החינוכי שיש לדרוש לגביהם אישור כי אין מניעה מהעסקתם לפי החוק הינם :
 - א. סגל הוראה קבוע או זמני המועסק על ידי משרד החינוך
 - ב. סגל הוראה קבוע או זמני המועסק על ידי הרשות המקומית
 - ג. סגל הוראה קבוע או זמני המועסק על ידי העמותות השונות בחינוך התורני, בחינוך העצמאי, במוסדות פטור, ברשת אורט, ברשת עמל ואחרים

- ד. סגל הוראה זמני/ממלא מקום המועסק על ידי המוסד החינוכי באופן ישיר, על ידי משרד החינוך, על ידי חברות זכייניות או על ידי רשויות מקומיות או בעלויות או חברות/מפעילים המומלצים על ידי משרד החינוך
- ה. עובדי קבלן קבועים או זמניים ובעלי מקצוע שונים, לרבות כאלה המועסקים בחוזה, במכרז או שלא במכרז
- ו. מאבטחי טיולים, מדריכים, מלווה רפואי, ובכלל זה מגיש עזרה ראשונה, חובש ורופא
- ז. מאבטחי מוסדות חינוך
- ח. נהגי הסעות לתלמידים
- ט. עובדי מזנון/דוכן בתוך בית הספר.
- י. ספקים.

ב. ממצאי הביקורת

1. נוהל עבודה

- א. נמצא כי לא קיים במועצה נוהל עבודה מסודר המעגן את תהליכי העבודה, הגורמים המעורבים ותחומי האחריות בכל הקשור לאכיפת החוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים, תשס"א-2001 במועצה ובגופי הסמך הרלוונטים.

ב. המלצות

- 1) יש לערוך נוהל עבודה במועצה אשר יעגן את ההתנהלות הנדרשת בכל הקשור לאכיפת החוק למניעת העסקת עברייני מין במוסדות הרלוונטים.
- ראוי כי הנוהל יתייחס, בין השאר, לנושאים הבאים:
- תהליכי עבודה נדרשים במועצה ובמוסדות החינוך.
 - גורמים אחראים.
 - תהליכי בקרה ותיעוד.

2. קליטת מועמדים למשרות הוראה

- א. מי שמבקש להיקלט במערכת החינוך כעובד הוראה קבוע או זמני ברשויות מקומיות יעבור במסגרת הליך הקליטה וקבלת אישור ההעסקה בדיקה לגבי עברות מין.
- ב. המעסיק יעביר את כל הנתונים של המועמד, ובכלל זה אישור על היעדר ביצוע עברות מין, לאגף לכוח אדם בהוראה לצורך אישור ההעסקה.
- ג. פרטיו של מועמד המבקש אישור העסקה במערכת החינוך יועברו על ידי האגף לכוח אדם בהוראה למשרד הקב"ט הארצי באגף הביטחון כדי לבצע הליך בדיקה מול משטרת ישראל.

- ד. התהליך הנ"ל רלוונטי אף לסגל הוראה המועסק בעמותות.
- ה. בכל הקשור לסגל הוראה זמני, באחריות מנהל המוסד החינוכי לדרוש מהמועמד להמציא אישור ממשטרת ישראל על היעדר רישום עברות מין.
- ו. בבדיקה שנערכה מול מנהל מחלקת החינוך נמצא כי לא קיים תהליך עבודה סדור של קבלת אישורים על היעדרות של רישום בנושא עבירות מין מסגלי ההוראה הזמניים (מדריכי קר"ב, תל"ן, סייעי הוראה).

ז. המלצות

- 1) על כלל מוסדות החינוך במועצה להקפיד ולוודא קבלת אישור על היעדרות רישום כאמור מכל עובד הוראה זמני או סייע בתחום זה טרם תחילת עבודתו.
- 2) יש להקפיד על תיעוד בנושא.
- 3) על מנהל מחלקת החינוך לוודא קיומו של הליך בקרה ראוי בנושא זה.

3. עובדי קבלן קבועים או זמניים (מדריכי טיולים ומלווי טיולים, עובדי ניקיון ואחזקה ואחרים)

- א. באחריות הקבלן המעסיק להוציא אישור ממשטרת ישראל, לפני תחילת העסקתם של אותם עובדים במסגרת מוסד החינוך או בכל פעילות מחוץ לכותלי המוסד, ולהעבירם למנהל המוסד.
- ב. בבדיקה מול מנהל מחלקת החינוך נמצא כי מנהלי מוסדות החינוך אינם מקפידים על קבלת אישורים על היעדרות רישום כאמור מנותני השירותים אשר פוקדים את בתי הספר, בין אם בקביעות ובין אם באופן זמני, כנדרש בחוק.

ג. המלצות

- 1) על כלל מוסדות החינוך במועצה להקפיד ולוודא קבלת אישור על היעדרות רישום כאמור מכל עובד הוראה זמני או סייע בתחום זה טרם תחילת עבודתו.
- 2) יש להקפיד על תיעוד בנושא.
- 3) על מנהל מחלקת החינוך לוודא קיומו של הליך בקרה ראוי בנושא זה.

4. מאבטחי מוסדות חינוך

- א. באחריות חברת האבטחה להוציא לקב"ט הרשות את האישורים הנדרשים על היעדר רישום עברות מין ולהעבירם לקב"ט מוסדות החינוך ברשות המקומית.
- ב. דווח ע"י קב"ט המועצה כי על פי נוהלי העבודה, כל מאבטח עובר ראיון אשר במהלכו מוצג האישור. עם זאת, האישור אינו מתועד במחלקה.

ג. נמצא כי מאבטחים מחליפים לא מתועדת הצגת אישור על היעדרות רישום עבירות מין לפני כניסתם לעבודה. לדברי הקב"ט, הרישום נבדק אל מול המאבטח והחברה בזמן ההחלפה.

ד. המלצות

- 1) יש לתעד במשרדי הביטחון את האישורים שהוצגו בנושא הנ"ל בגין כלל המאבטחים הקבועים.
- 2) יש להקפיד לקבל ולתעד את אישורי העדר רישום עבירות מין מחברות האבטחה המעסיקות את המאבטחים המחליפים.

5. מאבטחי טיולים/מלווה רפואי

- א. על החברה המעסיקה למסור לידי מנהל מוסד החינוך את האישורים הנדרשים על היעדר רישום עברות מין. על המנהל לוודא כי בידיו נמצא האישור ממשרתת ישראל טרם תחילת עבודתו של מי מהם במוסד החינוכי.
- ב. בבדיקה מול מנהל מחלקת החינוך נמצא כי מנהלי מוסדות החינוך אינם מקפידים על קבלת אישורים על היעדרות רישום כאמור ממאבטחי טיולים וחובשים אשר מצטרפים לטיולים של בתי הספר, בין אם בקביעות ובין אם באופן זמני, כנדרש בחוק.
- ג. יצויין כי מאבטח טיולים בעל רישוי, מציג אישור כאמור בשלבי קבלת רישיון האבטחה.

ד. המלצות

- 1) על מוסדות החינוך במועצה להקפיד ולוודא קבלת אישור על היעדרות רישום כאמור מכל עובד הוראה זמני או סייע בתחום זה טרם תחילת עבודתו.
- 2) יש להקפיד על תיעוד בנושא.
- 3) על מנהל מחלקת החינוך לוודא קיומו של הליך בקרה ראוי בנושא זה.

6. נהגי הסעות לתלמידים, מתנדבים

- א. בהתאם לדרישות החוק, על המועצה לוודא קיומם של אישורים להעדר רישום עבירות מין לכלל הנהגים (קבועים, זמניים ועובדי קבלן ככל שקיימים).
- ב. קצין הבטיחות של המועצה מבצע בקרה אחר קיומם של אישורים בגין נהגים עובדי המועצה ונהגי קבלן. בקשת האישורים מהמשרתה מבוצעת במרוכז ע"י מנכ"ל המועצה.
- ג. בדיקת תוקף ההיתרים של נהגי חברת ההסעה הקבלניות ביום 17.1.2017 העלתה כי 3 חברות פועלות ומסיעות מבלי שהעבירו אישורים בתוקף, כדלקמן:

<u>שם החברה</u>	<u>תוקף ההיתר שהוצג</u>
גל אל	22.7.2016
ערבה רגב	22.1.2016
ירון בר	22.2.2016

ד. המלצות

- 1) על המועצה לפעול לאלתר לקבלת אישורים על היעדרות רישום ביצוע עבירות מין בגין נהגי החברות הקבלניות.
- 2) ככלל, על מנהל מחלקת התחבורה למנוע מהחברות שלא הציגו אישורים כאמור את פעילות הנהגים במסגרת הסעות תלמידי המועצה.

7. סיכום

- א. על המועצה חלה החובה ליישום החוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים, תשס"א-2001 במוסדות החינוך ברחבי המועצה. בנוסף על המועצה להפעיל מסגרת של בקורות ליישומו של החוק בכל מוסדות החינוך שבתחומה.
- ב. לאור חשיבותו, מומלץ כי נושא זה יטופל במסגרת רוחבית ויוגדרו תהליכי בקרה אשר יוצגו ויאושרו בפני הצוות הבכיר של המועצה.
- ג. יודגש כי במהלך הביקורת, הנחה מנהל מחלקת החינוך את מנהלי המוסדות החינוכיים בדבר החובה לקבל ולתעד את האישורים הנדרשים מכלל הגורמים המחוייבים להציגם, קרי מורים מחליפים, נותני שירותים, מאבטחים, חובשים וכו'.